

UCHWAŁA Nr 4/2023
SENATU AKADEMII MUZYCZNEJ
im. Krzysztofa Pendereckiego w Krakowie
z dnia 30 marca 2023 r.

w sprawie uzasadnienia wniosku Rektora Akademii Muzycznej im. Krzysztofa Pendereckiego w Krakowie o przyznania nagrody Prezesa Rady Ministrów za wyróżniającą się rozprawę doktorską dr Annie Wiktorii Swobodzie

Działając na podstawie § 7 ust. 4 pkt 1 a) Rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 21 maja 2019 r. w sprawie kryteriów i trybu przyznawania nagród Prezesa Rady Ministrów oraz wzoru wniosku o ich przyznanie (Dz.U. z 2023 r. poz. 368), Senat Akademii Muzycznej im. Krzysztofa Pendereckiego w Krakowie postanawia, co następuje:

§ 1

Uzasadnienie wniosku o przyznanie nagrody Prezesa Rady Ministrów za wyróżniającą się rozprawę doktorską dla dr Anny Wiktorii Swobody stanowi załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2

1. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.
2. Treść uchwały wraz z załącznikiem publikowana jest w Biuletynie Informacji Publicznej Akademii Muzycznej im. Krzysztofa Pendereckiego w Krakowie w zakładce Prawo uczelniane/Uchwały Senatu/2023.

R e k t o r

prof. dr hab. Wojciech Wiślak

Uzasadnienie wniosku o przyznanie nagrody Prezesa Rady Ministrów za wyróżniającą się rozprawę doktorską dla dr Anny Wiktorii Swobody.

Tytuł rozprawy doktorskiej:

„Muzyka kameralna przełomu XVII i XVIII wieku z lutnią obligato na wybranych przykładach. Rola instrumentów lutniowych i problematyka wykonawcza”.

Na rozprawę doktorską Anny Wiktorii Swobody składają się: dzieło artystyczne w postaci nagrania wybranych przez doktorantkę dzieł pochodzących z XVII i XVIII w. na nośnik CD (59 minut) oraz rozbudowany opis dzieła artystycznego.

W swojej rozprawie doktorskiej, stworzonej pod kierunkiem prof. dr. hab. Marcina Szelesta, dr Anna Wiktorii Swoboda, absolwentka i wykładowca Akademii Muzycznej im. Krzysztofa Pendereckiego w Krakowie podejmuje **oryginalny i mało rozpoznany temat muzyki kameralnej komponowanej w XVII i XVIII wieku na lutnię** traktowaną jako instrument koncertujący z towarzyszeniem kilku innych instrumentów melodycznych. Autorka rozprawy doktorskiej przedstawia **bogaty zestaw źródeł muzycznych – rękopisów** (często anonimowych) i starodruków znajdujących się w bibliotekach publicznych i klasztornych, w archiwach zamkowych, rodowych oraz w rękach prywatnych. Gatunek *Lautenkoncert* cieszący się popularnością w XVII i XVIII wieku szczególnie w krajach należących do imperium jest niemal nieobecny we współczesnym życiu muzycznym i badaniach muzykologicznych. Powodem zapomnienia omawianego gatunku jest nie tylko fakt, że instrumenty lutniowe wyszły z powszechnego użycia pod koniec XVIII wieku, ale także z tego, iż muzyka pisana na nie jest zanotowana w systemie tabulaturowym, co utrudnia jej analizę teoretykom i historykom.

Anna Wiktorii Swoboda wymienia 80 utworów gatunku *Lautenkoncert*, a są to koncerty, kwartety, tria, duety i arie autorstwa lutnistów-kompozytorów, takich jak: Jacques Saint Luc, Jakob Kremberg, Ferdinand Ignaz Hinterleithner, Wenzel Ludwig von Radolt i Johann Georg Weichenberger. **Dokonuje przy tym szczegółowej analizy wybranych kompozycji tworząc spójną monografię gatunku, pierwsze tego typu przedstawienie tak ważnej formy twórczości kameralnej XVII i XVIII wieku.** Autorka szczegółowo nakreśla okoliczności powstawania poszczególnych dzieł, ich kontekst w historii muzyki, przedstawia świadectwa historyczne dotyczące ówczesnej praktyki wykonawczej, wreszcie dokonuje analizy instrumentarium używanego w XVII i XVIII wieku, wymieniając takie instrumenty, częściowo zupełnie zapomniane, jak: lutnia renesansowa i barokowa, cytara, bandora, mandor, teorba, *angelique* czy gitara barokowa.

Na szczególne uznanie zasługuje **znakomita rekonstrukcja *Concerto* Jana Antona Losy’ego** dokonana przez doktorantkę dokonana na podstawie tabulaturowego głosu lutniowego z rękopisu PL-Wu RM 4139, która dołączona została w formie partytury do dysertacji.

W recenzjach podkreślono pionierski charakter rozprawy doktorskiej, jej walory poznawcze, a także wnikliwość i rzetelność badawczą autorki, piękno i precyzję języka oraz staranność edytorską. Autorka operuje swobodnie bogatym językiem, formułuje myśli w sposób klarowny i logiczny, niezwykle interesująco i wieloaspektowo przedstawia zapomnianych twórców i repertuar, którego rozmiary, wartość i znaczenie są szerzej nieznane i niesłusznie niedoceniane. Zwrócono także uwagę na **unikatowość nagrania**

wypełniającego lukę w polskim dorobku fonograficznym, **szczególne kompetencje artystyczne, umiejętności instrumentalne oraz wysoki poziom wykonawczy** prezentowany przez doktorantkę w nagraniu różnorodnego, wirtuozowskiego repertuaru lutniowego.

Pracę doktorską dr Anny Wiktorii Swobody eksperci oceniają jako **wyróżniającą się**: wypełnia bowiem ona istotną lukę w historii kameralistyki będąc **kompedium barokowego gatunku *Lautenkonzerter***, otwierając **nowe możliwości badawcze** oraz poszerzając **perspektywy wykonawcze**. Przyczynia się też do **przywrócenia twórczości epok dawniejszych, wartościowej a niesłusznie zapomnianej**, do obiegu muzycznego czasów nam współczesnych.

Za rozprawę doktorską *Muzyka kameralna przełomu XVII i XVIII wieku z lutnią obligato na wybranych przykładach. Rola instrumentów lutniowych i problematyka wykonawcza* Anna Wiktorii Swoboda otrzymała wyróżnienie (Uchwała Nr 23/2022 Rady do Spraw Dyscypliny – Sztuki Muzyczne Akademii Muzycznej im. Krzysztofa Pendereckiego w Krakowie z dnia 30 marca 2023 r.).